

Do:
Minister Zdrowia
Prezes Rady Ministrów
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Najwyższa Izba Kontroli
Rzecznik Praw Obywatelskich

ZAWIADOMIENIE O ZANIECHANIU NADZORU nad działalnością Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych

Dotyczy: **zaniechania realizacji ustawowego nadzoru przez Ministra Zdrowia nad uchwałami Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych podjętymi z przekroczeniem delegacji ustawowej (ultra vires)**

I. Stan faktyczny

W dniu **15 listopada 2025 r.** zostało skierowane do Ministra Zdrowia zawiadomienie o przekroczeniu ustawowych kompetencji przez Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych (NRPiP) wraz z wnioskiem o podjęcie nadzoru ustawowego i zaskarżenie uchwał do Sądu Najwyższego.

Do zawiadomienia dołączono **analizę prawną wskazującą na naruszenie prawa przez uchwały NRPiP dotyczące ram programowych szkoleń specjalizacyjnych, w szczególności:**

- Uchwałę nr **123/VII/2019** – pielęgniarstwo psychiatryczne
- Uchwałę nr **132/VII/2019** – pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej terapii
- inne analogiczne uchwały programowe.

W analizie wykazano, że uchwały te:

- **przekraczają delegację ustawową (ultra vires)**
 - **modyfikują ustawowy zakres kompetencji pielęgniarki**
 - **ograniczają samodzielność zawodową w sposób sprzeczny z ustawą.**
-

II. Podstawa prawna nadzoru Ministra Zdrowia

Zgodnie z **art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych**:

Minister właściwy do spraw zdrowia może zaskarżyć do Sądu Najwyższego uchwałę organu samorządu pielęgniarek i położnych sprzeczną z prawem.

Jednocześnie ustawa przewiduje, że:

skarga taka może zostać wniesiona w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania uchwały lub informacji o niej.

W analizowanej sprawie:

- zawiadomienie zostało przekazane Ministerstwu Zdrowia **16 listopada 2025 r.**
- ustawowy termin wniesienia skargi **upłynął w dniu 16 lutego 2026 r.**

Do chwili sporządzenia niniejszego pisma **brak jest informacji o podjęciu przez Ministra Zdrowia jakichkolwiek działań nadzorczych w tym zakresie.**

III. Charakter naruszenia prawa

Zaniechanie podjęcia działań nadzorczych w ustawowym terminie prowadzi do sytuacji, w której:

1. **uchwały podjęte z przekroczeniem kompetencji pozostają w obrocie prawnym,**
2. utrwalany jest stan **sprzeczny z zasadą legalizmu (art. 7 Konstytucji RP),**
3. dochodzi do **naruszenia hierarchii źródeł prawa (art. 92 Konstytucji RP),**
4. samorząd zawodowy faktycznie **kreuje normy kompetencyjne poza ustawą.**

W konsekwencji dochodzi **do powstania systemowej luki nadzorczej**, w której organ państwa odpowiedzialny za kontrolę legalności działań samorządu zawodowego nie realizuje przewidzianych prawem instrumentów nadzorczych.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP **organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa**, co oznacza, że także **samorządy zawodowe** wykonujące zadania publiczne **nie mogą tworzyć norm kompetencyjnych wykraczających poza delegację ustawową.**

IV. Skutki dla systemu ochrony zdrowia

Pozostawienie w obrocie prawnym **podjętych uchwał z przekroczeniem delegacji ustawowej (ultra vires)** powoduje:

- dezinformację w zakresie rzeczywistych kompetencji zawodowych pielęgniarek,
- naruszenie zasad odpowiedzialności zawodowej w systemie ochrony zdrowia,
- utrwalanie rozwiązań sprzecznych z ustawą o zawodach pielęgniarki i położnej.

V. Wnioski

W związku z powyższym wnoszę o:

1. **przeprowadzenie kontroli prawidłowości realizacji nadzoru przez Ministra Zdrowia nad samorządem pielęgniarek i położnych,**
2. ocenę, czy w analizowanej sprawie doszło do **zaniechania niewykorzystania przysługującego instrumentu nadzorczego**
3. podjęcie działań mających na celu **usunięcie z obrotu prawnego uchwał podjętych z przekroczeniem delegacji ustawowej,**
4. przeprowadzenie **audytu legalności programów kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych.**

VI. Konkluzja

Upływ ustawowego terminu do zaskarżenia uchwał NRPiP w dniu **16 lutego 2026 r.**, przy jednoczesnym **braku reakcji organu nadzorczego**, prowadzi do powstania uzasadnionego zarzutu **zaniechania wykorzystania ustawowego instrumentu nadzorczego przewidzianego w art. 10 ust. 2 ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych.**

Stan ten wymaga pilnego wyjaśnienia w interesie publicznym, w szczególności w celu zapewnienia zgodności funkcjonowania samorządu zawodowego z **zasadą legalizmu oraz hierarchią źródeł prawa.**

Jeżeli organ nadzoru nie korzysta z ustawowego instrumentu kontroli legalności uchwał samorządu zawodowego, powstaje stan, w którym **uchwały organów samorządu podjęte z przekroczeniem delegacji ustawowej (ultra vires) mogą pozostawać w obrocie prawnym pomimo poważnych wątpliwości co do ich zgodności z obowiązującym prawem.**

Dariusz Popiński

Kierownik

Ogólnopolskiej Inicjatywy Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej